

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra jazyků

Bakalářská práce

**Obnova židovské synagogy a hřbitova ve Čkyni a její
finanční náklady**

Petra Nechod'omová

© 2023 ČZU v Praze

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Petra Nechoďdomová

Hospodářská a kulturní studia

Název práce

Obnova židovské synagogy a hřbitova ve Čkyni a její finanční náklady

Název anglicky

Restoration of the Jewish synagogue and its cemetery in Čkyně and its financial costs

---

Cíle práce

Snaha zjistit, jak a kým byla židovská synagoga ve Čkyni (cca 10 km od Vimperka) obnovena. Jakými prostředky, jakou společností?

Cílem práce je prozkoumat obnovu objektu synagogy a s tím spojené finanční náklady společnosti. Jak se objekt obnovoval a jaký byl hlavní impuls pro obnovu. Jaký význam měl objekt před jejím zánikem.

Metodika

První část – literární rešerše – využití odborných knih, článků a internetových zdrojů k pochopení problematiky židovství, hřbitovů, oblasti pohraničí a fungování o.p.s.

Součástí literární rešerše je popis základních historických informací o oblasti Sudet pro pochopení kontextu a poté shrnutí toho, co bylo již na dané téma vyzkoumáno.

Druhá část – vlastní práce – kontakt na osoby pověřené – polostrukturovaný rozhovor s ředitelkou organizace či průvodkyní v synagoze (nebo obojí) + veřejně dostupné zdroje – rozvaha a výkaz zisků a ztrát Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., výroční zprávy a jejich webová stránka

Možné použití obrazových pramenů pro sledování rekonstrukce, např. jak se stavělo v čase

Doporučený rozsah práce

30-40 stran

Klíčová slova

židovské kulturní dědictví, obnova synagogy, oblast Sudet, holocaust

---

Doporučené zdroje informací

EHL, Petr, PAŘÍK Arno. Staré židovské hřbitovy Čech a Moravy. 1. vyd. Praha : Paseka, 1991. 173 s., ISBN 80-85192-10-1

PĚKNÝ, Tomáš. Historie Židů v Čechách a na Moravě. 2.přepřac. a rozš. vyd. Praha: Sefer, 2001. 272s. ISBN 80-85924-33-1

PODLEŠÁK, J. Synagoga ve Čkyni. 1.vyd. Čkyně: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., 2006. ISBN 80-239-6711-8

RŮČKOVÁ, Petra. Finanční analýza, metody, ukazatel, využití v praxi, 6. aktualizované vydání, Praha, Grada Publishing, a. s., 2019, 160 s., ISBN 978-80-271-2028-4

ŠEDIVÝ, Marek, MEDLÍKOVÁ Olga.. Úspěšná nezisková organizace. 1. vyd. Praha : Grada, 2009. Management. 154 s. ISBN 978-80-271-0249-5

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Mgr. Michaela Peroutková, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra jazyků

Elektronicky schváleno dne 4. 6. 2022

PhDr. Mgr. Lenka Kučírková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 15. 01. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Obnova židovské synagogy a hřbitova ve Čkyni a její finanční náklady" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15.3.2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala vedoucí své práce Mgr. Michaele Peroutkové, Ph.D. za cenné připomínky a rady. Dále bych chtěla poděkovat paní Haně Dědové, průvodkyni v synagoze a paní starostce obce Čkyně Ing. Stanislavě Tůmové, které mi obě poskytly důležité materiály k bakalářské práci.

Obnova židovské synagogy a hřbitova ve Čkyni a její finanční náklady

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá rekonstrukcí dochované synagogy ve Čkyni a s tím spojené finanční náklady na obnovu zchátralého objektu.

Cílem práce je prozkoumat proces rekonstrukce, od prvotního impulsu přes finanční příspěvky a stavební práce až po otevření synagogy veřejnosti v roce 2014, a dále představit dnešní využití zrekonstruovaného objektu synagogy. Práce se opírá o data převážně z internetových zdrojů jako např. Český statistický úřad, Monitor či webové stránky obce Čkyně.

V teoretické části práce nastiňuje problematiku historie Židů v Čechách a jejich důležité hmotné dědictví, které tvoří hlavně synagogy a hřbitovy. Jako další se zmiňuje o neziskových organizacích a o hospodaření obcí. V praktické části je řešen konkrétní plán rekonstrukce synagogy v čase, kdy největší část probíhala v letech 2012-2014. Následně je zobrazena krátká analýza hospodaření obce, která je jediným vlastníkem synagogy.

Klíčová slova: Židé, hřbitov, synagoga, rekonstrukce, financování, Čkyně

Restoration of the Jewish synagogue and cemetery in Čkyně and its financial costs

Abstract

The bachelor thesis deals with the reconstruction of the preserved synagogue in Čkyně and the associated financial costs for the restoration of the dilapidated building.

The aim of the thesis is to explore the reconstruction process, from the initial impulse through financial contributions and construction work to the opening of the synagogue to the public in 2014, and to present the current use of the renovated synagogue. The work is based on data mainly from internet sources such as the Czech Statistical Office, Monitor or the website of the municipality of Čkyně.

The theoretical part of the thesis outlines the issue of the history of Jews in Bohemia and their important material heritage, which consists mainly of synagogues and cemeteries. It also mentions non-profit organizations and the management of municipalities. The practical part deals with the specific plan for the reconstruction of the synagogue at the time when the largest part took place in 2012-2014. Subsequently, a brief analysis of the management of the municipality, which is the sole owner of the synagogue, is shown.

Keywords: Jews, cemetery, synagogue, reconstruction, funding, Čkyně

Obsah

1 Úvod.....	11
2 Cíl práce a metodika	12
2.1 Cíl práce	12
2.2 Metodika	12
3 Teoretická východiska	13
3.1 Historie Židů v Čechách.....	13
3.2 Židovské hmotné dědictví	18
3.2.1 Synagoga.....	18
3.2.2 Židovský hřbitov	20
3.3 Neziskové organizace.....	21
3.3.1 Druhy neziskových organizací.....	21
3.3.1.1 Občanská sdružení	22
3.3.1.2 Obecně prospěšné společnosti	22
3.3.1.3 Nadace a nadační fondy.....	23
3.3.1.4 Další druhy NNO.....	23
3.3.2 Finanční analýza neziskové organizace	24
3.4 Charakteristika obce	25
3.4.1 Hospodaření obce	26
4 Vlastní práce.....	27
4.1 Historie židovského obyvatelstva a synagogy ve Čkyni.....	27
4.2 Důležité osobnosti	28
4.3 Synagoga ve Čkyni	28
4.4 Židovský hřbitov ve Čkyni.....	29
4.5 Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni.....	30
4.6 Rekonstrukce synagogy	31
4.7 Dnešní využití synagogy	34
4.8 Obec Čkyně.....	36
4.8.1 Hospodaření obce Čkyně	37
5 Závěr.....	40
6 Seznam použitých zdrojů	41
6.1 Knižní zdroje.....	41
6.2 Internetové zdroje.....	42
7 Seznam obrázků, tabulek a grafů.....	45
7.1 Seznam obrázků	45

7.2	Seznam tabulek.....	45
7.3	Seznam grafů.....	45
Přílohy	.....	46

1 Úvod

Předkládaná bakalářská práce se zabývá procesem rekonstrukce pozůstalé židovské synagogy ve Čkyni. Je jednou z nejstarších dochovaných synagog v jižních Čechách, a tedy i vzácnou židovskou hmotnou památkou. Židovská komunita žila ve Čkyni po staletí, až do druhé světové války, kdy byla i většina židovských památek na okupovaném území Čech a Moravy, jako jsou synagogy a hřbitovy, zničena.

Práce je rozdělena do tří částí. Po úvodu následuje kapitola Cíl práce a metodika, ve které je stanoven cíl práce a popsána metodika, s níž autorka v průběhu práce pracovala. V další kapitole se autorka věnuje teoretickému vymezení historie Židů v Čechách, jejíž kořeny sahají až do 9. či 11. století n. l. Následně navazuje na stručné vysvětlení problematiky synagogy a židovského hřbitova, které jsou pro Židy nedílnou součástí jejich života. Dále se práce zabývá neziskovými organizacemi a hospodařením obce, poněvadž je synagoga ve Čkyni v obecním vlastnictví a na rekonstrukci se velmi významně podílela nezisková organizace Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s.. V praktické části je uvedena historie již zmíněné synagogy a židovského obyvatelstva. Dále už je předložena samostatná rekonstrukce a její finanční náklady i správa židovského hřbitova, který je ve vlastnictví Židovské obce v Praze. Zde je i uveden chod společnosti a drobná analýza hospodaření obce Čkyně, jelikož je jediným vlastníkem synagogy.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem předkládané bakalářské práce je prozkoumat obnovu objektu synagogy a s tím spojené finanční náklady. Zjistit historii a významnost synagogy a hlavní důvody její rekonstrukce. Zanalyzovat zdroje finančních prostředků a jejich konkrétní využití při rekonstrukci a dále představit dnešní využití rekonstruovaného objektu.

2.2 Metodika

Teoretická východiska řešených oblastí jsou zpracována na základě literární rešerše, a to s využitím metody studia odborné literatury. Použité prameny literatury jsou jak v českém, tak i v anglickém jazyce. Na úvod je uvedena stručná historie Židů v Čechách od počátků osídlení až do současnosti. Poté jsou vymezeny pojmy synagogy a židovského hřbitova. Dále je literární rešerše soustředěna na problematiku neziskových organizací a jejich fungování v České republice a poslední část obsahuje oblast hospodaření obce a s tím spojený obecní rozpočet.

Vlastní část práce se opírá o data z internetových zdrojů jako je ČSÚ, Monitor státní pokladny, webové stránky společnosti a stránky obce Čkyně, kde jsou v online formě k dispozici výroční zprávy obce, rozpočty atd. Tato data byla podrobena analýze a komparaci. Ze zjištěných dat jsou zpracovány grafy a tabulky pro lepší přehled a orientaci. Dalším zdrojem pro bakalářskou práci byla samotná návštěva synagogy a její prohlídka, jejíž součástí byl i film od společnosti. Dále byl proveden osobní rozhovor s průvodkyní v synagoze a následná e-mailová komunikace i s paní starostkou obce. Pro doplnění jsou použity obrazové prameny, jež dokumentují rekonstrukci objektu v průběhu let.

3 Teoretická východiska

3.1 Historie Židů v Čechách

Židé přišli do českých zemí v průběhu 9. až 11. století. Písemně to dokládá zpráva židovského kupce a diplomata Ibrahima Ibn Jakuba, řečeného Al-Israili, který mezi lety 965-966 navštívil Prahu a zaznamenal zde přítomnost Židů ve městě.¹ Židé se velmi výrazně zasloužili o rozvoj domácího obchodu i řemeslného podnikání, avšak už od příchodu do Čech byli pronásledováni a považováni za cizince.

Během první křížové výpravy (1096-1099) došlo k masakrům v židovských obcích, kde ztráty byly ohromné. V Praze roku 1096 zanikla jedna z pražských židovských osad a některé židovské obyvatelstvo se začalo stěhovat do Polska či Uher.² Při dalších křížových výpravách byli Židé opět zabíjeni a nuceni ke křtu.³ V roce 1215 došlo na zasedání čtvrtého Lateránského církevního koncilu, na kterém byla ustanovena úplná segregace židovských obyvatel a od té doby museli Židé nosit zvláštní značení v podobě specifického oděvu či barevného označení.⁴ Styky s křesťany byly značně omezeny (pouze na obchodní či soudní oblasti) a intimní vztahy mezi Židy a křesťany byly brány jako hrdelní zločin. Židé museli žít v uzavřených čtvrtích, později zvaných ghetta. Podle kanonického práva byli Židé považováni za otroky, a tudíž nemohli vlastnit půdu a vůbec se věnovat zemědělství. Jejich jediným řemeslem bylo z počátku obchodování s úroky, které bylo křesťanům zakázáno. Společnost je zatlačila až na její samý okraj a Židé byli přímo podrobeni panovníkovi, na kterém byli závislí. Vladař jim “prodával práva” a tím zajišťoval značnou sumu do státní pokladny.⁵

Přemysl Otakar II. vydal během své vlády kolem let 1254-1262 *Statuta Judaeorum*, privilegium, které poskytovalo Židům určitá práva a stanovilo vztah Židů k panovníkovi. Vladař zaručoval Židům ochranu, dal jim příslib svobodného náboženského života a povolení obchodovat s penězi. Další výsadou byl volný přechod hranic pro židovské

---

¹ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer. 2001. s. 11. ISBN 80-85924-33-1.

² ŽEMLIČKA, Josef. *Čechy v době knížecí*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny. 1997. s. 210-218 ISBN 80-7106-196-4.

³ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer. 2001. s. 18. ISBN 80-85924-33-1.

⁴ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer. 2001. s. 19. ISBN 80-85924-33-1.

⁵ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer. 2001. s. 20-21. ISBN 80-85924-33-1.

obchodníky, kteří však museli platit clo. Díky tomuto zákoníku patřilo v té době postavení židovského obyvatelstva v českých zemích v celé Evropě k nejlépe právně zabezpečeným.⁶

Už od počátku 14. století se zvyšovaly protižidovské nálady, na kterých se z velké části podílela katolická církev. Za doby vlády Václava IV. došlo v období Velikonočních svátků roku 1389 k největšímu pogromu té doby (do příchodu nacistů). Tři tisíce lidí bylo vyvražděno, což bylo téměř celé tehdejší židovské obyvatelstvo pražského ghetta. O deset let později bylo dalších osmdesát pražských Židů obviněno z rouhání se křesťanství a další rok byli popraveni.⁷

Po smrti Václava IV. se postavení Židů ve společnosti zdálo být nejisté, avšak Židé husitské reformní hnutí přivítali. Podporovali husity hlavně finančně a obchodně (dovoz zbraní). Na nějaký čas se uvolnila některá omezení týkající se života Židů v českých zemích, jako kdyby ustoupili do pozadí. Neznamena to ale, že by byli ušetřeni všem násilnostem. Obyvatelé ghetta byli napadáni křižáky, nuceni ke křtu a masakrováni právě kvůli své náklonnosti k husitům.⁸ Také sdíleli všechny následky války s ostatními obyvateli království, jejich obce byly vylidněné a zhoršilo se jejich právní postavení.⁹

Od konce 15. století došlo v českých zemích k úpravě kanonického práva, kdy křesťané už mohli otevřeně obchodovat s penězi. Tím se vytrácelo společenské postavení židovského obyvatelstva, kteří už nebyli schopni poskytovat výhodné půjčky a platit poplatky panovníkům. Za vlády Vladislava II. Jagellonského se panovnickova moc nad regálem začala rozpadat a židovské obyvatelstvo začalo spadat pod městské obce, tudíž někteří obyvatelé platili dvoje poplatky, panovníkovi a městské obci.¹⁰ Pogromy na Židy neustávaly ani v době Ludvíka Jagellonského. Vyvrcholily však v roce 1541, kdy v té době už byli Židé na českém území celkem ustáleni.¹¹ Tehdejší panovník Ferdinand I. je vyhnal z království kvůli rozsáhlému požáru v Hradčanech, který výrazně zasáhl i Hrad. Pražané potřebovali na někoho svalit vinu, tudíž mučením vynutili z Židů doznání o špionáži pro Turky, založení požáru a Ferdinand jej přijal za oficiální.¹² Po Ferdinandově smrti vydal tehdejší panovník Maxmilián II. majestát, potvrzující Židům usedlým v Praze stará

---

⁶ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 24. ISBN 80-85924-33-1.

⁷ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 38-42. ISBN 80-85924-33-1.

⁸ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 43-45. ISBN 80-85924-33-1.

⁹ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 48. ISBN 80-85924-33-1.

¹⁰ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 50-51. ISBN 80-85924-33-1.

¹¹ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 57-58. ISBN 80-85924-33-1.

¹² PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 65. ISBN 80-85924-33-1.

privilegia a dále jim slíbil, že už nebudou z království vyháněni a také uvolnil nějaká omezení týkající se jejich obchodu a podnikání.¹³

Rudolf II. již od počátku své vlády promlouval ve prospěch židovského obyvatelstva. Židovské Město v Praze se po roce 1567 stalo obchodní velmocí a na pár let i největším židovským sídlištěm v Evropě. Mluví se o takzvaném zlatém věku židovské komunity v Čechách.¹⁴ Roku 1585 byla potvrzena podřízenost pražského ghetta císařskému soudci, a především byl legalizován židovský obchod se zbožím. Dále bylo roku 1599 Židovské Město osvobozeno od mýt a cel.¹⁵

V době třicetileté války podporovali Židé vladaře Ferdinanda II. Habsburského. Bojovali a umírali, stejně jako křesťanské obyvatelstvo. Ghetto se však po válce zaplnilo rychle, a to díky emigrační vlně z Polska, Litvy a Běloruska, kde probíhalo vyvražďování židovských obcí. Po vestfálském míru byl udělen Židům majestát, který znovu potvrzoval zákaz vyhánění Židů ze země.¹⁶ Ovšem nevydržel dlouho a městské rady se stále snažily vyhánět židovské obyvatelstvo z českých zemí. Počet Židů se stále reguloval, venkovští Židé se nemohli stěhovat do Prahy a na jejich počet byl uvalen *numerus clausus*.¹⁷ Ten byl podpořen tzv. *familiantským zákonem*, který určoval přesný počet židovských rodin na území Čech a Moravy. Tento zákon byl zrušen až v roce 1849 za Františka Josefa I.¹⁸

Reformy Josefa II. velice zasáhly do života a zákonodárství židovského obyvatelstva. Roku 1781 byla zrušena povinnost nosit zvláštní označení, dále bylo Židům povoleno studium na všech typech domácích vyšších škol a univerzitách a získávat zde akademické tituly (ovšem kromě teologické fakulty). Dalším z povolení bylo bydlet s křesťany pod jednou střechou či stravovat se v hostincích.¹⁹ Josef II. se snažil “germanizovat” obyvatelstvo jako celek. Zavedl němčinu jako úřední a školní jazyk a následně zavedl jazykovou reformu, kdy si každý židovský otec, poručník či svobodný

---

¹³ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 71. ISBN 80-85924-33-1.

¹⁴ NIEBAUEROVÁ, Lucie. *Historie židovského obyvatelstva v českých zemích*. PRAGUE CITY LINE – *Poznej Prahu sám* [online]. (C) 2022 Prague City Line [cit. 14.10.2022]. Dostupné z: <http://www.praguecityline.cz/tematicke-trasy/zhidovska-praha/historie-zidovskeho-obyvatelstva-v-ceskych-zemich>

¹⁵ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 72-73. ISBN 80-85924-33-1.

¹⁶ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 86-89. ISBN 80-85924-33-1.

¹⁷ Omezený počet.

¹⁸ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 95-96. ISBN 80-85924-33-1.

¹⁹ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 107-109. ISBN 80-85924-33-1.

muž musel zvolit povolené německé příjmení pro svou rodinu, které následně užívali beze změny po celý život.²⁰

V průběhu 19. století probíhala tzv. emancipace židovského obyvatelstva v českých zemích, kdy se pozitivně změnilo jejich právní, ekonomické a sociální postavení. Začali se stěhovat z uzavřených ghett do blízkých měst a vesnic, a proto se počet obcí s židovským osídlením zdvojnásobil. Bylo jim také v roce 1861 povoleno bez jakýchkoli omezení vlastnit a najímat půdu.²¹ Úplná rovnoprávnost Židů s většinovým českým obyvatelstvem byla ustanovena roku 1867.²² Toto začlenění do společnosti se ovšem neobešlo bez komplikací a jedním z největších projevů antisemitismu byla v roce 1899 tzv. *hilsneriáda*, kdy byl Žid Leopold Hilsner obviněn z rituální vraždy Anežky Hružové.²³

Po rozpadu Rakouska-Uherska se Židům v Čechách celkem dařilo, židovská obec se rozrostla o Židy na Slovensku a Podkarpatské Rusi. Československo uznávalo židovskou národnost a také vznikla Národní rada židovská (Židovská strana). V roce 1921 žilo v Československu přibližně 375 000 osob židovského vyznání.²⁴ V roce 1930 se z židovských občanů českých zemí hlásilo 46,42 % k československé národnosti, 31,01 % k německé a 20,26 % k židovské.²⁵ Od roku 1933 prošlo naším územím přes deset tisíc německých běženců, velké procento tvořili právě Židé, kteří našli útočiště v Praze, Brně či Olomouci. V roce 1935 získala Židovská strana 2 mandáty v Národním shromáždění.

Nejvážnějším a nejhorším zásahem do života Židů v Čechách byla druhá světová válka a období jí předcházející. Židé ztrácejí od roku 1938 právo na lékařská, technická či právní povolání. V červnu roku 1939 začaly v Protektorátu Čechy a Morava platit Norimberské zákony, dle kterých byli Židé zbaveni občanských práv, zaměstnání, bytů a majetku. V červenci téhož roku byli Židé vyřazeni ze společenského veřejného života a také z výkonu většiny povolání.²⁶ Židé museli od září roku 1941 znovu nosit zvláštní

---

²⁰ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 114-115. ISBN 80-85924-33-1.

²¹ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 125. ISBN 80-85924-33-1.

²² PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 127-128. ISBN 80-85924-33-1.

²³ PAVLÁT, Leo, POJAR, Miloš. *Hilsnerova aféra a česká společnost 1899-1999: sborník přednášek z konference na Univerzitě Karlově v Praze ve dnech 24.-26. listopadu 1999*. V Praze : Židovské muzeum, 1999. 223 s. ISBN 80-85608-28-6.

²⁴ VOBECKÁ, Jana. Židé v Československém státě. In: *Demografie: ANALÝZA: Židovské obyvatelstvo v Čechách 1848-1939* [online]. © 2004-2014 Hůle Daniel, 2006 [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=369

²⁵ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 137. ISBN 80-85924-33-1.

²⁶ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 140. ISBN 80-85924-33-1.

označení (žluté Davidovy hvězdy) a od listopadu probíhaly deportace židovského obyvatelstva z protektorátu a následně od ledna roku 1942 začaly transporty Židů z Čech do koncentračních vyhlazovacích táborů. Zde bylo vyvražďeno kolem osmdesáti tisíc českých a slovenských Židů.²⁷ Konec druhé světové války nastal v Evropě dne 8. května 1945 po bezpodmínečné kapitulaci Německa.²⁸

Po konci války se Židé vraceli do svých domovů, které byly většinou prázdné. Z celkového počtu 118 310 občanů židovského vyznání v době vzniku Protektorátu Čechy a Morava bylo minimálně 80 000 Židů zavražděno.²⁹ Oporou byla pro obyvatele Židovská náboženská obec v Praze, která pomáhala i lidem, kteří dříve nebyli jejími členy. Ovšem v chaosu květnových dní o této možnosti pomoci všichni nevěděli. Postupně se obnovovaly další židovské obce po celém území tehdejšího Československa. Mnoho českých židů se rozhodlo emigrovat ze země, například do Palestiny, která byla k emigrantům shovívavá.

Za únorového převratu roku 1948 ujišťovala komunistická strana Židy, že ve vztahu k nim nedojde k žádným změnám k horšímu, ale jak se ukázalo, tato ujišťování byla více než idylická. Tento převrat vyústil v politické procesy 50. let 20. století. Pro Židy měly antisemitský nádech, jelikož tyto procesy souvisely také s nově vzniklou republikou Izrael, která se po volbách v lednu roku 1949 vymanila z vlivu Sovětského svazu a stala se demokratickou zemí, podobnou těm západním. To se samozřejmě nelíbilo tehdejší vládnoucí straně, a tak byla v Československu zahájena antisemitská propaganda související s tehdejšími politickými procesy. Židovští obyvatelé byli vystavováni diskriminaci i antisemitským útokům, přestalo být podporováno židovské vystěhovalectví a Československo přestalo dodávat zbraně do Izraele. Také se Československo ocitlo v tíživé ekonomické situaci a všechny tyto problémy bylo třeba na někoho svést. Nejlepším řešením byl proces s Židem Rudolfem Slánským, který tehdy zastával jednu z nejvyšších funkcí KSČ.³⁰

---

²⁷ NIEBAUEROVÁ, Lucie. Historie židovského obyvatelstva v českých zemích. *PRAGUE CITY LINE – Poznej Prahu sám* [online]. © 2022 Prague City Line [cit. 14.10.2022]. Dostupné z: <http://www.praguecityline.cz/tematicke-trasy/zidovska-praha/historie-zidovskeho-obyvatelstva-v-ceskych-zemich>

²⁸ GEBHART, Jan, HRBEK, Jaroslav. *Kronika druhé světové války*. 1. vyd. Praha, Fortuna Print, 2000. s. 432. ISBN 80-86144-61-5.

²⁹ KÁRNÝ, Miroslav. *Konečné řešení – Genocida českých židů v německé protektorátní politice*. 1. vyd. Praha: Academia, 1991. s.110-115. ISBN 80-200-0389-4.

³⁰ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 353-356. ISBN 80-85924-33-1.

V 60. letech došlo v českých zemích ke značnému uvolnění poměrů. Vracela se díla Franze Kafky, psalo se otevřeně o holocaustu a politických procesech v 50. letech. Pražské jaro roku 1968 zajistilo zrušení cenzury a přineslo tak naději na lepší společnost. Tyto naděje však umřely záhy v srpnu stejného roku díky invazi sovětských vojsk na území Československa. V letech 1970-1984 neměly české země vrchního rabína a židovský náboženský život byl značně omezen. Nevycházely ani žádné náboženské texty a bylo zakázáno slavit milénium příchodu Židů do českých zemí.³¹

Po listopadových událostech roku 1989 se Československo vrátilo k demokracii a svobodě. Život židovských občanů se po šedesáti letech konečně vracel do normálního režimu. V roce 1990 byly obnoveny diplomatické vztahy se státem Izrael a potvrzeny návštěvou Václava Havla. Život Židů se v Čechách rozrostl, vznikaly nové školy, obnovovaly se židovské spolky a kluby a v roce 1991 se bývalá RŽNO³² proměnila ve Federaci židovských obcí v České republice, která spojuje deset židovských obcí v ČR. V současnosti existují židovské obce v Praze, Plzni, Olomouci, Brně, Ostravě, Karlových Varech, Děčíně, Liberci, Teplicích a Ústí nad Labem.³³ Nejvíce Židů žije v Praze, asi 1500 z celkových 3000, kteří se hlásí do některé z výše uvedených obcí.³⁴ Odhaduje se však, že v ČR žije kolem 15 - 20 000 Židů, ovšem většina není registrována.³⁵

3.2 Židovské hmotné dědictví

3.2.1 Synagoga

V náboženském životě Židů představuje synagoga klíčovou roli. Název je odvozen z řečtiny (συναγωγή – synagogé) a v hebrejštině opisuje výraz *bejt kneset* neboli dům shromáždění. V jazyce jidiš však je výraz pro synagogu slovo *šul*, z německého die Schule. Hlavním smyslem tedy bylo dříve studování textů a vyučování. „*Sama podstata židovství tkví ve studiu a ten, kdo se mu plně věnuje, tím vyváží mnoho jiných náboženských povinností.*“³⁶

³¹ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 356. ISBN 80-85924-33-1.

³² Rada židovských náboženských obcí v zemích České a Moravskoslezské.

³³ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 357. ISBN 80-85924-33-1.

³⁴ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 658. ISBN 80-85924-33-1.

³⁵ Federace židovských obcí v ČR. *Statistika. Federace židovských obcí v ČR*. www.fzo.cz [online]. Copyright © Copyright 2010 [cit. 17.01.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/o-nas/statistika/>

³⁶ DE VRIES, Simon Phillip. *Židovské obřady a symboly*. Praha, Vyšehrad, spol. s.r.o., 2009. s. 13. ISBN 978-80-7021-963-8.

Nejstarší ověřené záznamy o synagogách existovaly už ve 3. století před o. l.³⁷ v Egyptě, jisté ale je, že existovaly už předtím. Po zničení Chrámu v Jeruzalémě, kde se dříve přinášely oběti, vznikaly synagogy všude tam, kde se Židé usazovali. Pro Židy bylo důležité zachovat si vědomí sounáležitosti v cizím prostředí, a tak se začali scházet k modlitbám, rituálům a společné četbě z posvátných knih. Ve středověku byla synagoga střediskem života všech židovských obcí. Sloužila jako místo pro učení dětí, každodenní bohoslužby, základní obřady a někdy se v synagoze odehrávalo soudní jednání, hlavní smysl byl ale vždy bohoslužebný. V bohoslužbě se zde kříží osobní i hromadná forma modlitby, kdy se jednotlivec soustředí na sebe, ale zároveň s ostatními přítomnými poslouchá čtení z posvátných textů. V synagoze jsou uloženy svitky Tóry, které se každý týden četly, aby se celá Tóra přečetla za jeden rok. Svitky jsou uloženy ve zvláštní schránce ve zdi, která je vždy nasměrovaná k Jeruzalému. Ze svitků se čte uprostřed na vyvýšeném podiu, *bimy* či *almemoru* (z arabštiny) kde se nachází pult pro předčítání zvaný *amud*. Číst z Tóry může pouze dospělý muž, tudíž ten, co už dosáhl věku *bar micva*, kdy je muž povinen plnit všechna přikázání a povinnosti.³⁸ Jak se chovat v synagoze určují předpisy a tradice, které jsou zakotvené v halachickém právu, jako je například povinnost mužů nosit *kipu*³⁹, zákaz jedení, pití či pomlouvání a dále provádění obchodních transakcí. K výkonu náboženských činností není nutná přítomnost rabína, bohoslužbu může vést také vyškolený *kantor* či *chazan*. V každé synagoze také najdeme sedmiramenný svícen zvaný *menora*, který je dnes oficiálním znakem státu Izrael.⁴⁰ Dalším předmětem, který se v synagoze nachází, je lampa svítící nepřerušeně, nebo skoro nepřerušeně protože ji hlídá člověk. Nemá žádné určené vzhledové předpisy, proto i v každé synagoze vypadá jinak. Někdy mohou být lampy v synagoze dvě a používá se pro ně označení *ner tamid* neboli věčné světlo. Připomíná zlatý svícen za doby Šalamounova Chrámu, kterému se musel neustále přilévat olej, aby zůstal hořet.⁴¹ Každá budova synagogy vypadá jinak. Nejsou žádné vzory, jak by měla synagoga konstrukčně vypadat, proto najdeme po celém světě synagogy různé, někdy inspirované východními mešitami.

---

³⁷ Občanský letopočet. Data odpovídající židovskému kalendáři.

³⁸ ŠTĚPKOVÁ, Tereza. BAR MICVA – BAT MICVA. *Institut Terežinské iniciativy: holocaust.cz* [online]. 2011 [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/zdroje/slovnicek-pojmu-z-judaismu/bar-micva--bat-micva/>

³⁹ Rituální pokrývka hlavy.

⁴⁰ PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer, 2001. s. 168-172. ISBN 80-85924-33-1.

⁴¹ DE VRIES, Simon Phillip. *Židovské obřady a symboly*. Praha, Vyšehrad, spol. s.r.o., 2009. s. 36. ISBN 978-80-7021-963-8.

Vnitřní prostory synagogy jsou rozdělené na dvě části, mužská a ženská část, která bývá většinou na galerii či na balkoně. Muži a ženy sedí v synagoze odděleně, jelikož žena vykonává své poslání matky a tím má výjimečné postavení. Žena je v židovství považována za paní domu, nebo spíše dům samotný. Vytváří pohodlí a jádro domova, ve kterém je jejím hlavním posláním prvotní náboženská výchova dětí. Nemusí se tedy účastnit žádné bohoslužby a veřejných záležitostí, jelikož je mnohem důležitější starat se o děti a dům než chodit v synagoze na každou bohoslužbu, a proto je v synagoze rozdělena mužská a ženská část.⁴²

3.2.2 Židovský hřbitov

Hřbitov, stejně jako synagoga, má hluboký význam v životě Židů. Na židovském hřbitově mohou být pohřbíváni pouze a vždy jen Židé. Pohřeb by se měl uskutečnit co nejdříve, nejlépe v den úmrtí, avšak s výjimkou soboty, Dne smíření⁴³ a prvního dne velkých svátků. Dalším důležitým faktorem je, že příslušníka židovského vyznání směji pohřbít výhradně další Židé, stejně jako dotýkat se rakve zesnulého. Doprovod mrtvého a účast na pohřbu je považováno za náboženskou povinnost, která i opravňuje k přerušení studia Tóry.⁴⁴ Na hřbitově můžeme najít jak individuální náhrobní kameny, tak i rodinné. Záleží pouze na pravidlech konkrétního židovského hřbitova. Na hřbitovech a náhrobcích jsou různé symboly spojené pouze s židovským vyznáním, jako je například kmen stromu, který symbolizuje smrt mladého člověka. Dalším symbolem jsou nádoby či urny umístěné na náhrobku symbolizující smutek. Na židovském hřbitově je zakázáno jíst a pít, nosit nevhodné oblečení (blýskavé či odhalující) a jiné symboly náboženského vyznání.⁴⁵ Zvyklostí pro Židy je nechávat při návštěvě na rodinných náhrobcích či náhrobcích významných osob kamínek na jejich upomínku. Tato tradice pramení z prastarého mravu poutníků přiložit kamínek na mohyly v poušti.⁴⁶

---

⁴² DE VRIES, Simon Phillip. *Židovské obřady a symboly*. Praha, Vyšehrad, spol. s r.o., 2009. s. 17-18. ISBN 978-80-7021-963-8.

⁴³ Největší židovský svátek. Jedná se o den, kdy se Abrahám obřezal a uzavřel smlouvu s Hospodinem.

⁴⁴ EHL, Petr, PAŘÍK Arno. *Staré židovské hřbitovy Čech a Moravy*. 1. vyd. Praha: Paseka, 1991. s. 7. ISBN 80-85192-10-1.

⁴⁵ Everything To Know About a Jewish Cemetery – Star of David Memorial Chapels. *Home – Star of David Memorial Chapels* [online]. Copyright © 2022 [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.jewish-funeral-home.com/everything-to-know-about-a-jewish-cemetery/>

⁴⁶ EHL, Petr, PAŘÍK Arno. *Staré židovské hřbitovy Čech a Moravy*. 1. vyd. Praha: Paseka, 1991. s. 9. ISBN 80-85192-10-1.

3.3 Neziskové organizace

Neziskové organizace účinkují v neziskovém sektoru a jsou nedílnou součástí ekonomiky dané země. Působí v oblastech ekonomiky, které jsou pro ziskové organizace neatraktivní, jelikož jejich hlavním cílem není zisk. Mohou však vytvářet zisk ve vedlejší činnosti, ale tyto finanční prostředky rozdělují na dobročinné účely a následné fungování organizace. NO mají vliv v odvětvích, které ovlivňují každodenní život skoro každého člověka. Jedná se například o školství, sociální služby, zdravotní péči, vědu a výzkum či obranu a justici.⁴⁷ Jsou také financovány z různých zdrojů a díky nim mohou realizovat více aktivit, kde vytvářejí lidský kapitál a přispívají tak ke zdokonalování sociálního potenciálu jednotlivců.⁴⁸

3.3.1 Druhy neziskových organizací

Neziskové organizace jsou rozděleny do dvou odvětví. Státní neziskové organizace a nestátní. Většinu v ČR tvoří nestátní neziskové organizace (NNO), jejichž založení nesouvisí se státem ani s žádnou jeho částí.⁴⁹ NNO dosahují těchto pěti vlastností:

- institucionalizované (organized) - jsou organizovány, ať už jsou právně registrovány či nikoliv
- soukromé (private) - nejsou řízeny státní správou
- neziskové (non-profit) - jejich hlavním účelem není vytvářet zisk
- samosprávné a nezávislé (self-governing) - mají vlastní struktury podle kterých se řídí
- dobrovolné (voluntary) - využívají dobrovolníků při svém působení.⁵⁰

---

⁴⁷ HEJDUKOVÁ, Pavlína, HOMMEROVÁ, Dita, KRECHOVSKÁ, Michaela. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha, Grada Publishing a.s., 2018. s. 14. ISBN 978-80-271-2309-4.

⁴⁸ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 11. ISBN 978-7357-973-9.

⁴⁹ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 50-53. ISBN 978-7357-973-9.

⁵⁰ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 19. ISBN 978-7357-973-9.

3.3.1.1 Občanská sdružení

Občanská sdružení představují nejvíce typický druh NNO. Zakladatelé mohou založit OS s jakýmkoliv smysluplným cílem. Občas jsou zakládána velmi účelově k prosazení vlastních zájmů a po splnění cíle je OS zrušeno.⁵¹

Občanská sdružení jsou zakládána podle zákona o sdružování občanů. Návrh musí podat minimálně tři fyzické osoby, přičemž jedna musí být starší 18 let. Sdružení se registrují u Ministerstva vnitra ČR a k návrhu na registraci připojí i návrh stanov, které musí obsahovat název, sídlo, cíl, orgány sdružení a zásady hospodaření. Hlavním smyslem existence musí být činnosti, pro které bylo sdružení založeno, tedy neziskové. Druhou činností může být činnost doplňková, což jsou příjmy z reklamy a nájemného. Třetí činností je pak podnikání, kde pro OS platí stejná pravidla jako pro ziskové organizace. Občanská sdružení řídí své hospodaření podle schváleného rozpočtu, který každoročně schvaluje výkonný orgán sdružení.⁵²

3.3.1.2 Obecně prospěšné společnosti

Jde o obdobnou podobu OS a představují zvláštní typ NNO, který je právnickou osobou a registruje se u příslušného rejstříkového soudu.⁵³ Cílem je poskytovat obecně prospěšné služby společnosti v oblastech kultury, sportu, umění, sociální péče, humanity, ochrany zdraví, zvířat a životního prostředí.⁵⁴ Tyto služby musí OPS poskytovat všem za stejných podmínek a bezplatně nebo za nákladové ceny.

OPS vznikají vytvořením zakládací listiny či smlouvy, kde musí být uveden název, sídlo, IČO zakladatele nebo jméno, bydliště, datum narození, druh obecně prospěšných služeb a

---

⁵¹ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 54. ISBN 978-7357-973-9.

⁵² STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 60. ISBN 978-7357-973-9.

⁵³ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 64. ISBN 978-7357-973-9.

⁵⁴ STEJSKAL, Jan. *Ekonomika neziskové organizace*. Praha, Junák – svaz skautů a skautek ČR; Koalice nevládek Pardubicka, 2010. s. 16. ISBN 978-80-86825-55-7.

jejich podmínky, doba, na kterou se OPS zakládá a další osobní údaje členů správní a dozorčí rady.⁵⁵

Hlavní činností jsou obecně prospěšné služby, ale OPS může provozovat i doplňkové činnosti, k jejichž výkonu je nezbytné živnostenské oprávnění a které vedou k získávání finančních prostředků pro činnost hlavní. Hospodaří dle rozpočtu schváleným správní radou. Může se ucházet o dotace ze státního rozpočtu, rozpočtu územně samosprávních celků či ze státního fondu. Každoročně také vydává výroční zprávu, kterou schvaluje správní rada a je veřejně přístupná.⁵⁶

3.3.1.3 Nadace a nadační fondy

Jedná se o speciální NNO, které plní celospolečensky prospěšné úkoly a cíle v rámci humanitárních, sociálních, enviromentálních, kulturních, vědeckých a tělovýchovných aktivit. Upravuje je zákon o nadacích a vznikají v rámci smlouvy mezi zřizovateli, která se označuje jako nadační listina. Důležité pro každou nadaci je její majetek, který tvoří nadační jmění a ostatní majetek. K účelům, pro které byla nadace zřízena používá výnosů z nadačního jmění, kde celková hodnota nesmí klesnout pod 500 000 Kč. Fungování určují orgány jako je správní rada, dozorčí rada a revizor. V praxi většinou nadaci řídí ředitel, jenž jedná samostatně nebo v rámci moci, kterou mu udělila správní rada.⁵⁷

3.3.1.4 Další druhy NNO

Mezi další druhy patří církve, náboženské společnosti a církevní právnické osoby, politické strany a hnutí, společenství vlastníků jednotek, veřejné vysoké školy aj. Církev a náboženská společnost jsou dobrovolné společenství založené za účelem vyznávání víry, mají vlastní strukturu a vznikají dobrovolným sdružováním osob. Nejméně tři fyzické osoby starší 18 let musejí podat návrh na registraci Ministerstvu kultury a

---

⁵⁵ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 64-65. ISBN 978-7357-973-9.

⁵⁶ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 70-71. ISBN 978-7357-973-9.

⁵⁷ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 71-77. ISBN 978-7357-973-9.

následně zveřejnit svůj základní dokument, který obsahuje mimo jiné i název, poslání, sídlo a organizační strukturu církve.⁵⁸

Registraci politických stran či hnutí provádí Ministerstvo vnitra ČR na návrh, který předkládá přípravný výbor s peticí podepsanou minimálně 1 000 lidí. Struktura a řízení politické strany či hnutí je dána vnitřními stanovami, které se předkládají při registraci. Kontrolu hospodaření strany zajišťuje kontrolní a revizní komise. Většinu finančních prostředků získávají z členských příspěvků, plateb od státu a také z darů.⁵⁹

Společenství vlastníků jednotek vykonává práva pouze ve věcech spojených s provozem, správou a opravami společných částí domu. Vzniká v domě s nejméně pěti bytovými jednotkami ve vlastnictví minimálně tří rozdílných vlastníků. Společenství je právnickou osobou a zapisuje se do rejstříku SVJ. Financování je určeno stanovami a rozhoduje se o získávání prostředků na opravy společných prostor. Shromáždění společenství se koná minimálně jednou ročně a je schopné usnášení, pokud jsou přítomni vlastníci s většinou hlasů.⁶⁰

Veřejné vysoké školy jsou právnickou osobou. Poskytují akreditované studijní programy a také studium celoživotního vzdělávání. Mezi orgány vysokých škol patří akademický senát, rektor, kvestor, disciplinární komise atd. V čele školy je rektor, který rozhoduje v jejich věcech a jehož jmenuje prezident republiky na návrh akademického senátu. Hospodařením a vnitřní správou školy se zabývá kvestor, kterého jmenuje rektor.⁶¹

3.3.2 Finanční analýza neziskové organizace

Pro správné fungování neziskové organizace musí být zajištěny finanční zdroje na činnosti vedoucí k cílům a poslání organizace. Fundraising je termín vzatý z angličtiny, který se doslovně přeloží do češtiny jako „získávání finančních prostředků”.⁶² Fundraising

---

⁵⁸ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 77-79. ISBN 978-7357-973-9.

⁵⁹ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 79-80. ISBN 978-7357-973-9.

⁶⁰ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 80-81. ISBN 978-7357-973-9.

⁶¹ STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. s. 81-82. ISBN 978-7357-973-9.

⁶² *Internetová jazyková příručka* [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 03.12.2022]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=fundraising>

neobsahuje pouze finanční prostředky, ale také získávání pomoci prostřednictvím darů, výrobků či dalších dobrovolníků a pomocníků. Fundraising je proces, při kterém se musí zajistit dostatečné zdroje na obvyklý provoz, jako jsou peníze, zázemí a lidé.⁶³

Důležitou součástí fundraisingu je vícezdrojové financování. To znamená získávat pro neziskovou organizaci více zdrojů, ze kterých je financována, aby nebyla závislá pouze na jednom zdroji.⁶⁴ Příkladem mohou být dotace ministerstev, krajské granty, vlastní příjmy z prodeje produktů či služeb, firemní dary či dary od jednotlivců. Velmi klíčové pro správnou strategii organizace je poměrné zastoupení těchto zdrojů.⁶⁵ Hlavními úkoly finančního řízení je zajistit potřebný kapitál, aby mohla organizace plynule fungovat, dále zajistit finanční soběstačnost, tedy rovnovážně pracovat s náklady a výdaji. Dalším úkolem je zajistit výkonnost neboli úspěšnost organizace a také mít dobré ukazatele likvidity, které značí schopnost organizace platit své závazky včas.⁶⁶

3.4 Charakteristika obce

Obec je základní územní samosprávný celek, jež se řídí článkem č. 99 Ústavy a zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Má vymezené hranice území obce, je veřejnoprávní korporací, zodpovídá za právní vztahy s ní spojené a vlastní majetek. Obec spravuje záležitosti v zájmu obce a jejích občanů, chrání veřejný zájem dle zákonů a jiných právních předpisů. Jde především o uspokojení potřeb bydlení, zdraví, informací, dopravy a spojů, kultury a vzdělávání. Obec spravuje zastupitelstvo, starosta, rada obce a obecní úřad. Zastupitelstvo je volené občany a počet zastupitelů záleží na počtu obyvatel v obci. Starosta a místostarosta jsou voleni ze členů zastupitelstva. Rada se zpočátku zastupitelstvu a je také výkonným orgánem obce. Pokud není zřízena, její funkce připadá starostovi. Obecní úřad plní v samostatné působnosti úkoly uložené zastupitelstvem či radou a v přenesené působnosti vykonává státní správu. Zasedání zastupitelstva je veřejnou záležitostí a zde obec informuje občany o činnostech orgánů obce. Obec si musí povinně zřídit finanční a kontrolní výbory nebo komise. Finanční výbor kontroluje hospodaření

---

⁶³ MEDLÍKOVÁ, Olga, ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha, Grada Publishing a.s., 2009. s. 65. ISBN 978-80-247-2707-3.

⁶⁴ MEDLÍKOVÁ, Olga, ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha, Grada Publishing a.s., 2009. s. 66. ISBN 978-80-247-2707-3.

⁶⁵ MEDLÍKOVÁ, Olga, ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha, Grada Publishing a.s., 2009. s. 66-67. ISBN 978-80-247-2707-3.

⁶⁶ HEJDUKOVÁ, Pavlína, HOMMEROVÁ, Dita, KRECHOVSKÁ, Michaela. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha, Grada Publishing a.s., 2018. s. 57-58. ISBN 978-80-271-2309-4.

s majetkem a finančními prostředky obce. Kontrolní výbor provádí kontrolu dodržování právních předpisů a usnesení zastupitelstva či rady obce.⁶⁷

3.4.1 Hospodaření obce

Majetek obce je důležitou součástí územní samosprávy. Z hospodaření s majetkem plynou zisky do rozpočtu obce a majetek musí být využíván hospodárně v souznění zájmů a úkolů obce. Je chráněn před zneužitím, odcizením, poškozením a zničením.⁶⁸ Obce mohou svůj majetek pronajímat, prodávat, darovat i zapůjčovat. Dále také svěřovat majetek svým zřízeným příspěvkovým organizacím, pojišťovat majetek a ručit jím. Většina obcí se svým majetkem nakládá ekonomicky, tudíž volí pronájem a zvětšují množství svého majetku.⁶⁹

Rozpočet patří k základům hospodaření územní samosprávy. Slouží k zajištění nezbytných prostředků pro fungování obce. Pravidla hospodaření se od roku 2001 řídí zákonem č. 250/2000 Sb., o územních rozpočtech. Rozpočet se sestavuje na jeden rok a zpravidla jako vyrovnaný. Dále obec může sestavit i rozpočtový výhled, který pomáhá při střednědobém finančním plánování. Obsahem rozpočtu jsou příjmy, výdaje i jiné finanční operace. Mezi příjmy patří např. příjmy z vlastního majetku, z výsledků hospodářské činnosti, výnosy z místních poplatků (ze psů, užívání veřejného prostranství, ze vstupného atd.), dotace ze státního rozpočtu, dotace z rozpočtu kraje, přijaté dary a příspěvky aj. Výdaje obecního rozpočtu tvoří např. závazky obce, úhrada úroků z přijatých půjček, výdaje spojené s výkonem státní správy a výdaje na podporu subjektů provádějící veřejně prospěšné činnosti.⁷⁰

---

⁶⁷ MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů – příručky pro praxi a studium veřejné správy*. Praha, ORAC, s.r.o., 2000. s. 21-28. ISBN 80-86199-23-1.

⁶⁸ MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů – příručky pro praxi a studium veřejné správy*. Praha, ORAC, s.r.o., 2000. s. 29-34. ISBN 80-86199-23-1.

⁶⁹ PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. Praha, Grada Publishing a.s., 2007. s. 211-212. ISBN 978-80-247-2097-5.

⁷⁰ MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů – příručky pro praxi a studium veřejné správy*. Praha, ORAC, s.r.o., 2000. s. 65-73. ISBN 80-86199-23-1.

4 Vlastní práce

4.1 Historie židovského obyvatelstva a synagogy ve Čkyni

Počátky židovského osídlení ve Čkyni sahají až do konce 16. století. V té době byla Čkyně obchodním tržištěm, kde žilo několik židovských rodin. Za třicetileté války však tento počet klesl pouze na jednu rodinu.⁷¹ Po období třicetileté války se zde Židé zase začali usazovat. Pracovali jako obchodníci a řemeslníci. Soupis židovských familiantů ze Čkyně z roku 1783 ukazuje, že většina se živila obchodem se zbožím jako kožešiny, peří, kůže a střížní zboží. Někteří se nemohli živit ničím jiným než žebráním, jelikož byli moc staří nebo nemocní. Dohromady zde tehdy žilo 86 osob.⁷² Statistika správce vrchnosti Františka Loebela z roku 1825 uvádí 151 Židů ve Čkyni v tomto roce.⁷³ Po zrušení segregace židovského obyvatelstva v Rakousku se ze Čkyně odstěhovalo mnoho židovských rodin a zůstal pouhý zlomek původních Židů.⁷⁴ Někteří se stěhovali do nedalekého Vimperka, kde se v té době začalo rozvíjet hodně malých podniků, například sklárny, tiskárny, cihelny a sírkárny.⁷⁵ V roce 1930 žily ve Čkyni 3 židovské rodiny v celkovém počtu 11 osob, kdežto v nedalekém Vimperku žilo téměř 20 židovských rodin.⁷⁶ Za druhé světové války bylo čtrnáct Židů jménem Alžběta Becková, Karolína Becková, Julie Červinková, Kamila Fantesová, Karel Fantes, Jakub Kohn, Hedvika Kohnová, Věra Kohnová, Ota Kohn, Ela Kohnová, Vilém Kohn, Isidor Schwanger, Rudolf Schwanger a František Schwanger⁷⁷, převezeno do koncentračních táborů (Osvětimi a Terezína), kde byli roku 1943 zavražděni. Dva židovští obyvatelé přežili, Jaroslav Lederer byl sice převezen do koncentračního tábora v Terezíně, ale po osvobození se vrátil domů. Poslední čkyňskou židovskou obyvatelkou, která jako jediná nebyla deportována a přežila, byla Karolína Španingerová, jež zemřela roku 1984.

---

⁷¹ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 97.

⁷² EBELOVÁ, Ivana, a kol. *Soupis židovských familiantů v Čechách z roku 1783*, sv. 2, Praha, 2010. s. 179n

⁷³ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 97.

⁷⁴ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 98-99.

⁷⁵ Historie města: Vimperk. *Vimperk: Titulní stránka* [online]. [cit. 28.01.2023] Dostupné z: <https://www.vimperk.cz/historie-mesta/d-9571>

⁷⁶ PODLEŠÁK, Jan. *Synagoga ve Čkyni*. 1.vyd. Čkyně: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., 2006. s. 6-7. ISBN 80-239-6711-8.

⁷⁷ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 102-103.

4.2 Důležité osobnosti

V obci dříve žili spíše obyčejní lidé, kteří se zabývali obchodem. Většinou pouze tím maloměstským, lokálním. Nebyli příliš majetní, ale pár významných osobností ze Čkyně přece jen vzešlo.

Český právník prof. JUDr. Alois Zucker narozen r. 1842 pochází právě ze Čkyně. Byl profesorem na právnické fakultě české univerzity v Praze. Věnoval se zvláště trestnímu právu a řádu. Vydával práce v češtině i němčině, přednášel i o mezinárodním právu a právní filozofii, v letech 1885 a 1887 byl děkanem české právnické fakulty a mezi lety 1885-1901 poslancem říšské rady ve Vídni. Hlásil se k českému národu a zapojoval se do tzv. českožidovského hnutí, jenž chtělo, aby se Židé v českých zemích cítili jako Češi.⁷⁸

Důležitou místní osobou byl také Josef Lederer, pocházející z rodiny Ledererovy, která byla regionálně velmi známá a veřejně činná. Josef byl prvním poštmistrem v obci a nyní je pohřben na židovském hřbitově ve Čkyni.

Další člen rodiny Ledererovy, Marek, byl na přelomu 20. století velkým obchodníkem se smíšeným zbožím a také dodavatelem dřevěných výrobků. Prodával např. valchy, dřeváky, loukotí, košíky, nůše aj. Dodával tyto výrobky do obcí a měst v celé rakousko-uherské monarchii. Zastával také funkci jednatele ve čkyňském hasičském sboru.⁷⁹

4.3 Synagoga ve Čkyni

Prvotní synagoga, původně umístěna v sousedství hospodářských budov tzv. Vysokého dvora, byla v roce 1827 převzata k hospodářským účelům⁸⁰ a úplně zbořena ve druhé polovině 20. století⁸¹. Roku 1828 postavila vrchnost v čele s JUDr. Karlem Claudi na svoje náklady synagogu novou s čp. 105, která poté sloužila k bohoslužbám a dnes slouží jako kulturní centrum obce. Stavba začala 14. dubna 1828 a již 26. září téhož roku v ní proběhla první bohoslužba. Později byla na západní straně přistavena modlitebna

---

⁷⁸ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 99-100.

⁷⁹ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 100.

⁸⁰ PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 98.

⁸¹ PODLEŠÁK, Jan. *Synagoga ve Čkyni*. 1. vyd. Čkyně: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., 2006. s. 6. ISBN 80-239-6711-8.

zimní, která se dala vytápět.⁸² Dnes se tato synagoga řadí společně s bechyňskou k nejstarším dochovaným v jižních Čechách.⁸³

V době největšího rozkvětu 19. století měla čkyňská židovská obec vlastního rabína a kantora, kteří využívali prostory mimo hlavní a zimní modlitebnu jako byty a také zde byla umístěna židovská škola. Na dvoře synagogy byla dříve garáž židovského pohřebního vozu, která se však nezachovala. Pravidelné bohoslužby se zde konaly do roku 1895 než byly přesunuty do nedalekého Vimperka, kde byla židovská komunita více osídlená. V roce 1920 byla synagoga ve Čkyni prodána Židovskou náboženskou obcí ve Vimperku manželům Španingerovým, kteří zde poté bydleli. Přestavbami se budova znehodnotila z architektonicko-uměleckého hlediska, ale západní část pozemku se zimní modlitebnou se zachovala, stejně jako původní svatostánek⁸⁴, který je nyní nejstarší dochovaný v jižních Čechách.⁸⁵

Dnes patří synagoga do vlastnictví obce Čkyně už od 14.10.1996. Spravuje ji a provozuje chod synagogy. Synagoga je čistě bílá s bílými okny, která jsou v prvním patře obdélníková, v druhém patře nahoře zaoblená. Východní stranu budovy zdobí dvě kulatá okénka a mezi nimi zlaté Boží oko. Do budovy se vstupuje ze dvora, tedy ze severní strany.

4.4 Židovský hřbitov ve Čkyni

Nachází se ve svahu na okraji obce směrem na jih a je vzdálený cca 800 m od nové synagogy. Vznikl na konci 17. století, když se po třicetileté válce začalo vracet židovské obyvatelstvo zpět do Čkyně. Sloužil k pohřbům ze Čkyně i širokého okolí. Nejstarší náhrobek z dochovaných asi 400 je datován do roku 1688. Náhrobky se zde vyznačují zvláštním zdobením, které odráží místní tradice lidového umění. Náhrobky z počátku 18. a 19. století jsou z bílého mramoru a mají venkovské ornamenty, charakteristické jsou výzdoby květinových motivů a hvězdic.⁸⁶ Nápisy na starších náhrobcích jsou napsány

---

⁸² PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987. s. 98.

⁸³ PODLEŠÁK, Jan. *Synagoga ve Čkyni*. 1.vyd. Čkyně: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., 2006. s. 8. ISBN 80-239-6711-8.

⁸⁴ Schránka na Tóru.

⁸⁵ PODLEŠÁK, Jan. *Synagoga ve Čkyni*. 1.vyd. Čkyně: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., 2006. s. 8. ISBN 80-239-6711-8.

⁸⁶ EHL, Petr, PAŘÍK Arno. *Staré židovské hřbitovy Čech a Moravy*. 1. vyd. Praha: Paseka, 1991. s. 17. ISBN 80-85192-10-1.

výhradně v hebrejštině, novější mají obvykle dva jazyky (hebrejštinu a němčinu či hebrejštinu a češtinu).⁸⁷

Do roku 1938 byl hřbitov ve správě Židovské náboženské obce ve Vimperku. Pohřby se zde konaly až do roku 1942, poté byli místní Židé transportováni do koncentračních táborů. Po druhé světové válce byl hřbitov spravován Židovskou náboženskou obcí v Plzni a nyní je ve vlastnictví Židovské obce v Praze. Za podpory Obecního úřadu v Prachaticích, Židovské obce v Praze a občanů z okolí Čkyně v čele s PhDr. Janem Podlešákem byl hřbitov během let 1982-1995 opraven a očištěn od vandalismu během předchozího chátrání. Dnes je jako kulturní památka chráněn státem a jakékoliv poškozování je trestné.

4.5 Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni

Společnost vznikla roku 1990 jako obecně prospěšná společnost za účelem obnovy synagogy ve Čkyni na dobu neurčitou. Pár příznivců chtělo zachránit chátrající objekt synagogy, obnovit její památku a také z ní udělat kulturní centrum obce stejně jako turistickou atrakci spojenou s izraelským muzeem. Dne 16. února roku 2005 byla společnost zapsána u Krajského soudu v Českých Budějovicích. Původními zakladateli společnosti byli paní Jindra Bromová, pan doktor Jan Podlešák, Ing. Vladimír Silovský a Ing. Josef Jiříčka. Ředitelkou společnosti je nyní Jindra Bromová, která jedná jménem společnosti. Předsedou správní rady je Ing. Petr Kučera a dalšími členy správní rady je Ing. Vladimír Silovský a Lucie Růžičková. Předsedkyní dozorčí rady je Mgr. Václava Komínová a členkami dozorčí rady jsou MUDr. Marie Kučerová a paní Hana Dědová, která je také průvodkyní areálu synagogy.⁸⁸

V roce 2013 neměla společnost kromě poplatků za vedení účtů žádné náklady, jelikož všechna činnost spolku byla financována z tehdy probíhajícího projektu Cíl 3, který byl garantován obcí Čkyně. Společnost čerpala kulturní grant Jihočeského kraje ve výši 28 763 Kč a také obdržela od Obce Čkyně příspěvek na činnost ve výši 6 000 Kč v roce 2015. O rok později obdržela Společnost zase 6 000 Kč příspěvek od Obce Čkyně a také čerpala z kulturního grantu Jihočeského kraje 20 000 Kč. V obou letech ovšem hospodařila

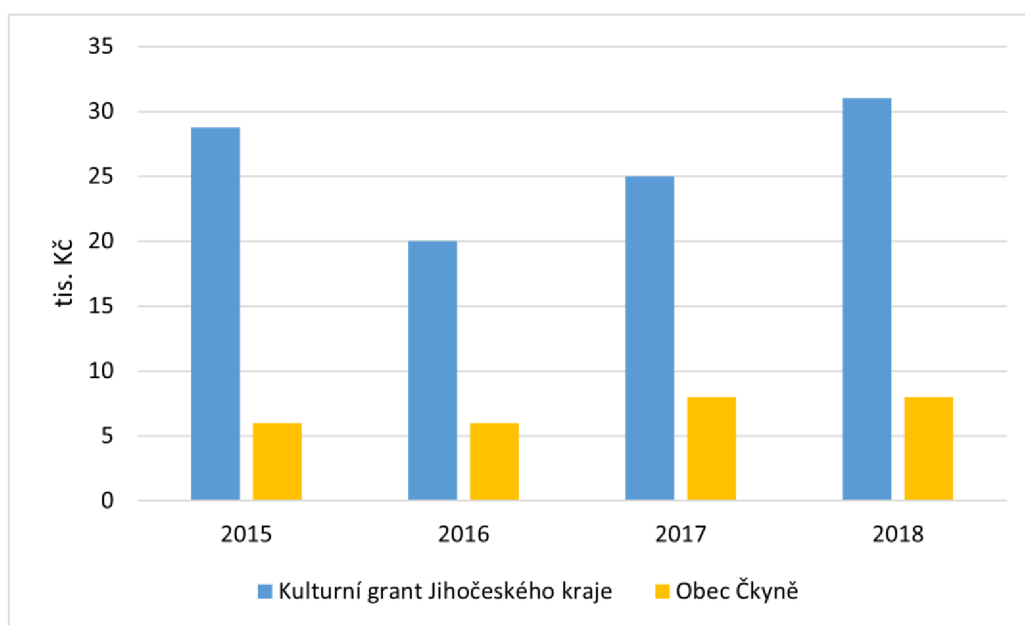
---

⁸⁷ Hřbitov. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 27.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/hrbitov/>

⁸⁸ *Veřejný rejstřík a sbírka listin. Úplný výpis z rejstříku obecně prospěšných společností* [online]. © Ministerstvo spravedlnosti České republiky [cit. 24.01.2023]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=728887&typ=UPLNY>

se ztrátou, v roce 2015 se ztrátou 27 775 Kč a v roce 2016 se ztrátou 15 549 Kč. V roce 2017 dostala Společnost od Jihočeského kraje z kulturního grantu 25 000 Kč a od Obce Čkyně příspěvek 8 000 Kč, a i přes tyto příspěvky hospodařila Společnost stále se ztrátou 17 907 Kč. Roku 2018 byl příspěvek od Obce Čkyně také 8 000 Kč a od Jihočeského kraje 31 000 Kč. Díky těmto finančním částkám hospodařila společnost s přebytkem 10 067 Kč.

Graf. 1 - Příspěvky Společnosti pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s. v tis. Kč

Zdroj: vlastní zpracování, dle Výroční zprávy společnosti

4.6 Rekonstrukce synagogy

Synagoga patřila až do srpna 1989 panu Španingerovi, který ji poté prodal do vlastnictví Jednoty, spotřebního družstva ve Vimperku. Obec Čkyně ji za pomoci prostředků památkového útvaru koupila 15.1.1991. Židovská obec Praha zajistila vypracování projektu na záchranu a opravu objektu, který se dle architektonického hlediska ukázal být velmi dobře proveditelný. Podrobný plán na rekonstrukci synagogy vypracoval poté Ing. Arch. František Petrlík z Českých Budějovic. Rekonstrukce jako taková začala v roce 1992 ve spolupráci obce Čkyně se Společností pro obnovu synagogy, která byla hlavním hybatelem situace. V roce 2001 přispěl Okresní úřad v Prachaticích částkou 30 000 Kč na stavební úpravy interiéru synagogy, dále pomohli různí sponzoři, dárci i donátoři. V této době se na objektu prováděly malé stavby a byla dokončena

střecha, což byl velký posun při rekonstrukci. Nejvíce se na stavebních pracích podílela firma Tekton Volyně.⁸⁹

Ministerstvo kultury přispělo v letech 2009, 2010 a 2011. V roce 2009 se jednalo o částku 550 000 Kč z Programu na záchranu architektonického dědictví a byla použita na rekonstrukci vnitřních prostor. V roce 2010 přispělo MK částkou 170 000 Kč z Havarijního programu na obnovu nemovité kulturní památky na výměnu stropních trámů galerie. Dalším příspěvkem MK byla částka 900 000 Kč. Tato částka šla také z Programu na záchranu architektonického dědictví a pomohla při odvodnění objektu, obnově interiéru na omítky, podlahy a restaurátorství.⁹⁰

Tabulka 1 – Přehled finančních příspěvků od MK ČR

Rok	Program	Výše příspěvku	Využití příspěvku
2009	Program na záchranu architektonického dědictví	550 000 Kč	Rekonstrukce interiéru
2010	Havarijní program na obnovu nemovité kulturní památky	170 000 Kč	Výměna stropních trámů galerie
2011	Program na záchranu architektonického dědictví	900 000 Kč	Odvodnění objektu, rekonstrukce exteriéru

Zdroj: vlastní zpracování, dle Programu záchrany architektonického dědictví MK a účetnictví obce Čkyně

Dalším sponzorským darem byla částka 20 000 Kč od firmy Löffler v roce 2011. Nejdůležitějším spojencem pro rekonstrukci ale byl Fond Evropské Unie pro regionální rozvoj s projektem přeshraniční spolupráce Cíl 3 Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007-2013. Projekt byl od března 2011 realizován pod názvem Krajina spojuje „Zámek Wolfstein – Synagoga ve Čkyni“, kdy se přeshraničními partnery stali zaměstnanci z Okresního úřadu Freyung-Grafenau ze sousedícího bavorského Freyungu. Rozpočet na obnovu činil 9 600 000 Kč. Z toho 90 % pokryly dotace (z EU – Cíl 3 celkem 8 160 000 Kč, a z Ministerstva pro místní rozvoj ČR 480 000 Kč) a zbylých 10 % činil podíl českého partnera, což bylo 960 000 Kč. Tyto peníze šly hlavně na stavební náklady,

⁸⁹ Projekt obnovy. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 26.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/projekt-obnovy/>

⁹⁰ zdroj: e-mailová korespondence se starostkou obce Čkyně

projektování a realizace obnovy interiéru a vybavení, dále také na realizaci expozic, tištěného a propagačního materiálu a ostatních drobných nákladů. Stavební práce ale byly stěžejní částí rekonstrukce a zajišťovala je po uskutečněním výběrovém řízení firma Stavoj Čkyně s.r.o. V listopadu roku 2012 byly stavební práce ukončeny. Ve stejné době byl zrestaurován původní svatostánek v hlavní modlitebně, který jako jeden z mála dnes obsahuje původní svitky Tóry nalezené při rekonstrukci synagogy. Restaurace byla uskutečněna díky mimoprojektovému daru potomků židovských obyvatel z USA.⁹¹

Tabulka 2 - Specifikace rozpočtu projektu Cíl 3

Stavební náklady	4 512 000 Kč
Interiér a vybavení (projekt, realizace)	3 120 000 Kč
Realizace expozic	960 000 Kč
Tisky, propagace	384 000 Kč
Překlady	96 000 Kč
Administrace projektu, poradenství	216 000 Kč
Ostatní náklady (drobný materiál, publicita...)	216 000 Kč
Organizace 2 seminářů po rekonstrukci	96 000 Kč

Zdroj: vlastní zpracování, dle projektu *Cíl 3 Přeshraniční spolupráce Česká republika – Bavorsko 2007-2013*, Jindra Bromová, Vladimír Silovský a Jan Podlešák – Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni, o.p.s., 2010

Jelikož se nezachovaly žádné fotografie původního vybavení interiéru synagogy, rozhodla se Společnost, že uspořádá společně s Českou architektonickou komorou veřejnou soutěž. Porota se shodla na vítězi, kterým byli H3T architekti. Na základě jejich projektu na vybavení interiéru se dodávky nábytku, osvětlení a audiovizuálního i informačního vybavení uskutečnily do konce srpna roku 2013.⁹²

⁹¹ Projekt obnovy. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 26.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/projekt-obnovy/>

⁹² Projekt obnovy. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 26.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/projekt-obnovy/>

Roku 2013 dostala obec Čkyně finanční prostředky do rozpočtu od různých poskytovatelů. Na synagogu konkrétně přispělo Ministerstvo pro místní rozvoj dvěma částkami. První byla 10 248,02 Kč a druhá 139 919,99 Kč na interiérové rekonstrukce. Další částka 2 479 203,52 Kč investičních transferů od mezinárodní instituce byla použita taktéž na interiéry ale i na dokončení exteriérů.⁹³

Znovuzasvěcení nově opravené synagogy proběhlo 5. října 2013 při celodenní slavnosti, ve které také bylo možné poprvé vidět základní expozici s židovskou tematikou v hlavním sále synagogy. Slavnosti se dohromady zúčastnilo cca 130 lidí z okolí regionu, z toho asi 20 potomků původních židovských obyvatel z roku 1828, kdy se nová synagoga stavěla. *“V rámci bohatého programu slavnosti byla kantorem liberecké Židovské náboženské obce Michalem Forštem provedena tříhodinová komentovaná bohoslužba ve třech jazycích, členové Společnosti recitovali verše „básníka naší synagogy“ Pavla Nozara, byl uspořádán koncert klasické hudby v podání operních zpěváků z blízkého Vimperka. Zahajovací výstavu současného výtvarného a sochařského umění připravil kurátor výstavy Jan Chaloupek. Celý den byl zakončen slavností Havdala, již účastníky provedl Achab Heidler.”*⁹⁴

Dalších osm měsíců od slavnosti probíhaly poslední úpravy expozic, příprava filmu o synagoze a vydávání informačních materiálů. Ukončení rekonstrukce a s ním zahájení zkušebního provozu proběhlo 30. března 2014 a stálý provoz započal 1. června 2014.

4.7 Dnešní využití synagogy

Jelikož byla plánovaná rekonstrukce velmi úspěšná, čkyňská synagoga je opět funkční i když ne primárně jako židovské útočiště, jelikož v okolí Židé už nežijí, ale spíše jako kulturní centrum obce, což byl jeden z hlavních záměrů rekonstrukce. Dnes se z hlavní modlitebny stal sál se zabudovanými výlohami, kde můžeme vidět modely z šedé litiny tehdejších synagog v Jihočeském kraji. Jedná se konkrétně o expozici synagogy v Českých Budějovicích, která stála až do roku 1942 v ulici F. A. Gerstnera, než ji nacisté odpálili. Další model se týká synagogy v Táboře, která byla postavena v orientálním stylu v Hradební ulici. Sloužila po nacistické okupaci až do roku 1977 jako skladiště a v témže

⁹³ Obec Čkyně. *Účetní uzávěrka obce Čkyně 2013. Rozpočet obce, hospodaření obce, účetní uzávěrka – Obec – Obec Čkyně.* [online]. [cit. 02.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ckyne.cz/obec/rozpocet-obce-hospodareni-obce-ucetni-uzaverka/ucetni-uzaverka-obce-ckyne-2013.html>

⁹⁴ Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni, o.p.s. *Výroční zpráva 2014.* Čkyně, 2015. [online]. Copyright © [cit. 26.01.2023]. Dostupné z: http://www.synagoga-ckyne.cz/templates/synagoga/data/19_vz_2014.pdf

roce byla zbourána. Další model zobrazuje synagogu ve Strakonících, která čelila stejnému osudu jako synagoga v Táboře. Stála u soutoku řeky Otavy a Volyňky, blízko ulice Komenského. Používala se jako skladiště a byla zbořena v roce 1976. Poslední vystavený model se týká synagogy ve Vimperku, kam se většina obyvatel přestěhovala, když bylo působení ve čkyňské synagoze zrušeno. Tato synagoga byla vypálena nacistickým Německem v roce 1938.

Dále hlavní sál zdobí malba uprostřed východní stěny, na které jsou vyobrazeni dva dvouocasí lvi držící desku s hebrejským nápisem. Zajímavostí v hlavním sále je 14 jmen, která jsou připomínkou místních obětí holocaustu.

Hlavní sál se dá předělat na koncertní síň, do které se vejde až 100 návštěvníků a má nádhernou akustiku. Koncerty se zde pořádají často, například koncert pěveckého sboru či jiných hudebníků. Pravidelné koncerty zde má např. Klarinetový soubor Prachatice, většinou uskutečněný ve vánočním čase. Dále je sál využíván k promítání, autorskému čtení či besedám.

Další zajímavostí je galerie neboli balkon vyhlížející do hlavního sálu, kde můžeme vidět různé formy umění (sochařské, malířské a fotografické). Vznikla z předešlé „ženské galerie“, která umožňovala ženám účastnit se bohoslužeb, když muži promlouvali s Hospodinem.⁹⁵

Synagoga má i vlastní malou knihovnu se studovnou, kde jsou knihy s převážně židovskou tematikou ale i literatura z blízkého okolí. Postupem času se rozrůstá a doplňuje nabídku novými odbornými výtisky. Nabízí i promítací sál, kde je návštěvníkům synagogy promítán film o historii a rekonstrukci synagogy. Jinak je promítací sál využíván i k projekci dalších filmů.

V chodbě (tzv. Malé galerii) vedoucí do zimní modlitebny je vystavena expozice vypravující historii obce Čkyně jako takové. Dále je v prvním patře zimní modlitebna, která se nadále využívá k modlitbám a je duchovní podstatou synagogy.⁹⁶

---

⁹⁵ Synagoga. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 28.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/synagoga/>

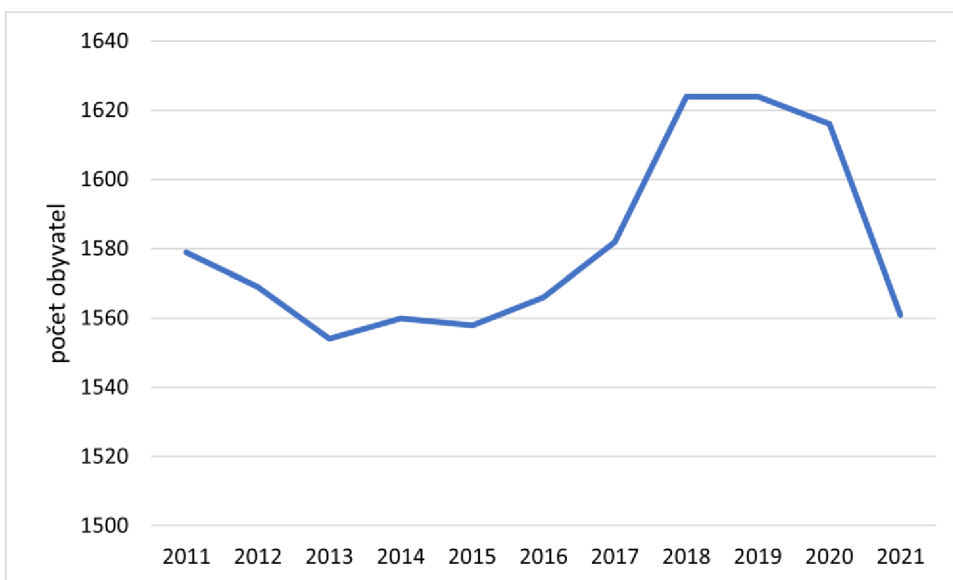
⁹⁶ Synagoga. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 28.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/synagoga/>

4.8 Obec Čkyně

Čkyně leží cca 10 km severovýchodně od Vimperka v nadmořské výšce 525 m n. m.. Rozkládá se při ústí Nahořanského potoka do řeky Volyňky v Šumavském podhůří. Nejstarší písemná zmínka je z roku 1243, kdy se zde první osadníci věnovali kácení lesů a zemědělství. Roku 1537 byla vesnice povýšena na městečko s vlastním městským znakem českým králem Ferdinandem I. Od roku 1886 zde funguje Sbor dobrovolných hasičů a roku 1918 byl ve Čkyni založen TJ Sokol. V obci je obecná knihovna, mateřská i základní škola, Česká pošta i dům s pečovatelskou službou. V roce 2021 zde žilo 1 561 obyvatel.⁹⁷ Zastupitelstvo se skládá z 15 členů a starostkou obce je paní Ing. Stanislava Tůmová a místostarostou je pan Ing. Stanislav Chval.

Na grafu č. 2 je vidět rapidní nárůst obyvatel mezi roky 2017 a 2018, kdy se počet obyvatel zvýšil o 42 obyvatel. Důvodem je nižší úmrtnost a větší počet přistěhovaných lidí. Následně je zde patrný pokles v roce 2021, kdy se počet obyvatel vrací na podobná čísla jako před rokem 2017.

Graf. 2 - Počet obyvatel ve Čkyni během let 2011-2021

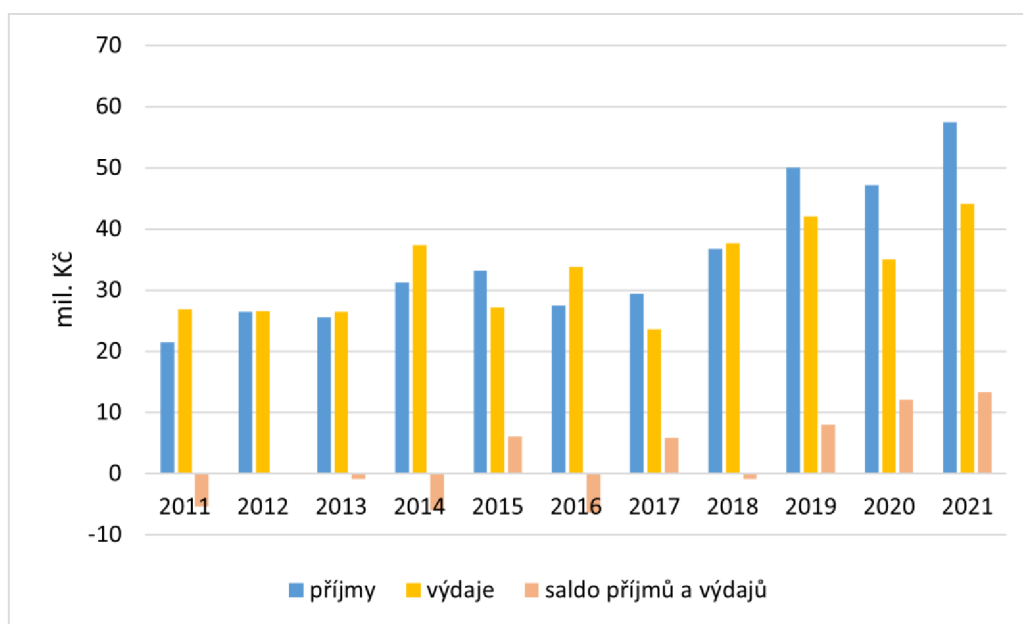
Zdroj: vlastní zpracování, dle ČSÚ

⁹⁷ ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel – vybrané území – Čkyně*. [tabulka]. In: *Český statistický úřad* [online]. [Praha]: Český statistický úřad. Vygenerováno 27.02.2023 18:26:33 [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEM14&z=T&f=TABULKA&katalog=33155&str=v109&u=v109_VUZEMI_43_550167#w=

4.8.1 Hospodaření obce Čkyně

Jelikož je obec Čkyně jediným vlastníkem synagogy, je třeba analyzovat její hospodaření. K analýze bylo vybráno posledních jedenáct let, jelikož se rekonstrukce synagogy odehrávala hlavně během let 2012-2014 a následující roky pro aktuální zachycení hospodaření obce. Schválený rozpočet se může během roku upravovat pro potřeby obce, například díky nečekaným výdajům apod. a tudíž se většinou neshoduje se skutečným závěrečným rozpočtem. Obec Čkyně takto upravuje rozpočet skoro každý rok. Za posledních jedenáct let od roku 2011 do roku 2021 hospodařila obec z větší části se záporným saldem, a tedy i schodkovým rozpočtem. Graf č. 3 zobrazuje, že v roce 2011 bylo saldo -5 376 516 Kč.⁹⁸ Nejvyšší záporné saldo však bylo v roce 2016 kdy byla jeho hodnota -6 356 642 Kč.⁹⁹ Poslední roky ovšem spíše v rozpočtu převažují příjmy nad výdaji, tudíž je saldo rozpočtu obce v kladných číslech. Nejvyšší kladné saldo bylo v roce 2021 a dosahovalo 13 328 334 Kč.¹⁰⁰ Obec tedy v posledních letech hospodaří s rozpočtem přebytkově, což je ideální stav.

Graf. 3 - Příjmy, výdaje a saldo rozpočtu obce Čkyně v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování dle Závěrečné účty obce Čkyně

⁹⁸ Monitor Státní Pokladny [online]. Ministerstvo financí, 2023. [cit. 26.02.2023]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250384/prehled?rad=j&obdobi=1112>

⁹⁹ Monitor Státní Pokladny [online]. Ministerstvo financí, 2023. [cit. 26.02.2023]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250384/prehled?rad=j&obdobi=1612>

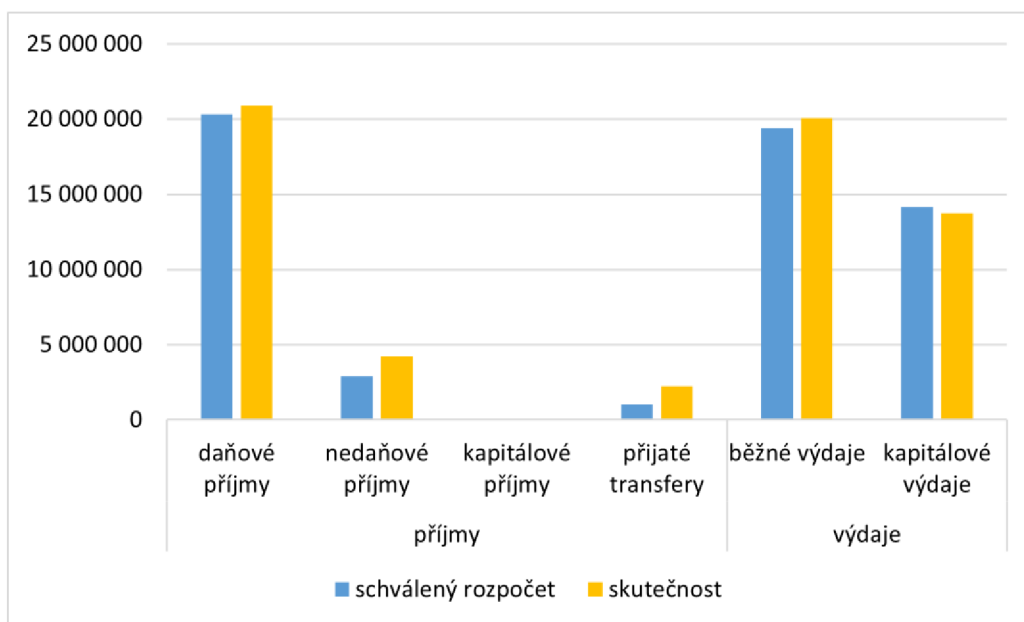
¹⁰⁰ Monitor Státní Pokladny [online]. Ministerstvo financí, 2023. [cit. 26.02.2023]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250384/prehled?rad=j&obdobi=2112>

Největší část příjmů obce Čkyně pochází z daňových příjmů, které tvoří vždy přes polovinu rozpočtu. Nejmenší podíl měli daňové příjmy v roce 2012, kdy tvořily cca 51 % a naopak největší podíl v roce 2016 kdy jejich podíl byl cca 76 %. V posledních třech letech tvoří daňové příjmy kolem 62 % rozpočtu obce.

Největší část výdajů obce jde na běžné výdaje a z nich nejvíce peněz jde na účet neinvestičních nákupů a souvisejících výdajů. V roce 2017 dosahovaly tyto výdaje skoro 98 % z celkového rozpočtu výdajů. Nejmenší podíl těchto výdajů v rozpočtu za posledních jedenáct let byl v roce 2016, kdy tato částka dosahovala necelých 60 % z celých rozpočtových výdajů. V poslední třech letech se tyto výdaje pohybují kolem 72 %.

Pro ukázkou je zde na grafu č. 4 zobrazen modře schválený rozpočet roku 2016 a vedle žlutě skutečné příjmy a výdaje v roce 2016. Skutečnost je skoro ve všech kategoriích vyšší než rozpočet schválený. Přijaté transfery mají dvakrát vyšší skutečnou hodnotu než původní schválený rozpočet, jelikož obec do ostatních neinvestičních přijatých transferů ze státního rozpočtu místo původních 77 000 Kč dostala šestkrát tolik, tedy celých 463 828 Kč. Další velkou částkou jsou neinvestiční transfery od krajů, které dosahovaly hodnoty 529 576 Kč mimo původních plánovaných 0 Kč.

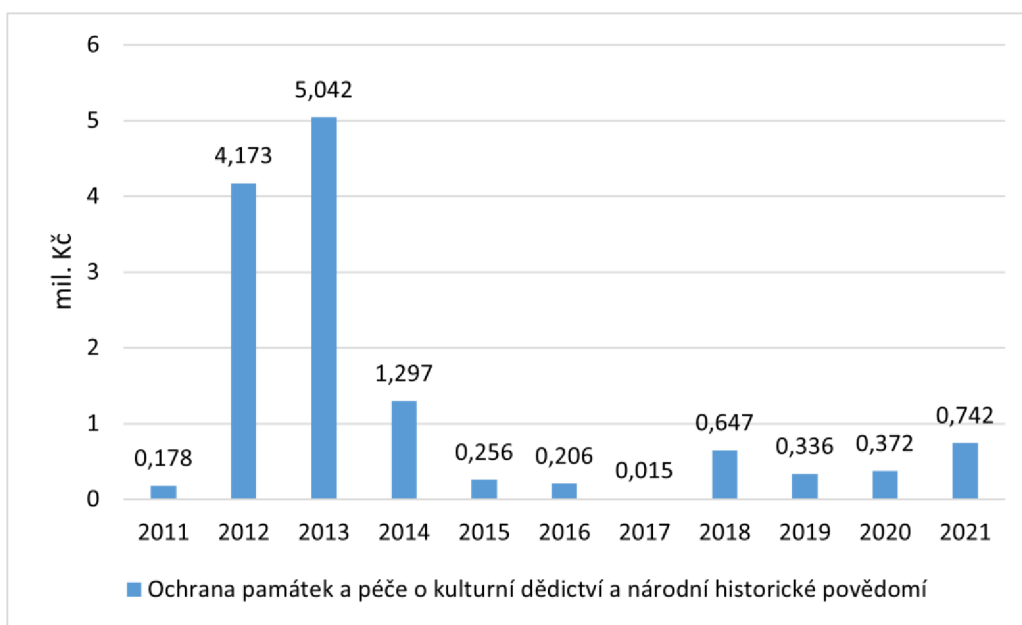
Graf. 4 – Schválený rozpočet obce Čkyně 2016 srovnán se skutečností

Zdroj: vlastní zpracování, dle Monitor

Graf č. 5 ukazuje výdaje obce Čkyně na ochranu památek a péči o kulturní dědictví, do kterého samozřejmě patří nově zrekonstruovaná synagoga, i když není jedinou kulturní či historickou památkou v obci. Výdaje v konkrétních letech ale velmi odpovídají rekonstrukci synagogy, jelikož nejvíce peněz bylo z rozpočtu vydáno v letech 2012 a 2013, kdy byla rekonstrukce v největším rozmachu. Konkrétně se jedná o 4 173 000 Kč v roce 2012 a v roce 2013 o 5 042 000 Kč. Třetí největší hodnota výdajů z tohoto účtu je v roce 2014, kdy rekonstrukce dovršovala a synagoga byla otevřena veřejnosti.

Graf. 5 - Výdaje obce Čkyně na ochranu památek a péči o kult. dědictví v mil. Kč

Zdroj: vlastní zpracování, dle Závěrečné účty obce Čkyně

5 Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na proces rekonstrukce objektu synagogy ve Čkyni a s tím spojené finanční náklady. Jedná se o jednu z dochovaných synagog v jižních Čechách, za jejíž rekonstrukcí stála řada nadšenců, kteří nechtěli dále nechat tuto historickou památku chátrat.

Práce byla rozdělena do dvou částí. V první části byl vymezen cíl a metodika práce. Dále byla představena teoretická východiska zahrnující historii Židů v Čechách, židovské hmotné dědictví týkající se synagog a hřbitovů, problematika neziskových organizací a jejich fungování a dále také hospodaření obce v České republice. Vlastní část práce nejdříve představila historii synagogy a židovského osídlení ve Čkyni, které sahá až do konce 16. století. Následně se zabývá představením fungování Společnosti pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., která vznikla jako nezisková organizace právě za účelem rekonstrukce objektu. Samostatná rekonstrukce probíhala hlavně mezi lety 2012-2014 a potřebné finanční prostředky k rekonstrukci jsou zaznamenané graficky v podobě tabulek. Synagoga byla veřejnosti otevřena v březnu roku 2014 a téhož roku v červnu započal stálý provoz. Dnes synagoga slouží především jako kulturní centrum v obci, pořádají se zde koncerty, promítají filmy či zde můžeme vidět výstavy různých umělců. V poslední části je graficky znázorněno hospodaření obce Čkyně, jelikož je jediným vlastníkem synagogy. Bakalářská práce tedy splnila svůj cíl.

6 Seznam použitých zdrojů

6.1 Knižní zdroje

DE VRIES, Simon Phillip. *Židovské obřady a symboly*. Praha, Vyšehrad, spol. s.r.o., 2009. ISBN 978-80-7021-963-8.

EBELOVÁ, Ivana, a kol. *Soupis židovských familiantů v Čechách z roku 1783, sv. 2*, Praha, 2010.

EHL, Petr, PAŘÍK Arno. *Staré židovské hřbitovy Čech a Moravy*. 1. vyd. Praha: Paseka, 1991. ISBN 80-85192-10-1.

GEBHART, Jan, HRBEK, Jaroslav. *Kronika druhé světové války*. 1. vyd. Praha, Fortuna Print, 2000. ISBN 80-86144-61-5.

HEJDUKOVÁ, Pavlína, HOMMEROVÁ, Dita, KRECHOVSKÁ, Michaela. *Řízení neziskových organizací: klíčové oblasti pro jejich udržitelnost*. Praha, Grada Publishing a.s., 2018. ISBN 978-80-271-2309-4.

KÁRNÝ, Miroslav. *Konečné řešení – Genocida českých židů v německé protektorátní politice*. 1. vyd. Praha: Academia, 1991. ISBN 80-200-0389-4.

MARKOVÁ, Hana. *Finance obcí, měst a krajů – příručky pro praxi a studium veřejné správy*. Praha, ORAC, s.r.o., 2000. ISBN 80-86199-23-1.

MEDLÍKOVÁ, Olga, ŠEDIVÝ, Marek. *Úspěšná nezisková organizace*. Praha, Grada Publishing a.s., 2009. ISBN 978-80-247-2707-3.

PAVLÁT, Leo, POJAR, Miloš. *Hilsnerova aféra a česká společnost 1899-1999: sborník přednášek z konference na Univerzitě Karlově v Praze ve dnech 24.-26. listopadu 1999*. V Praze : Židovské muzeum, 1999. ISBN 80-85608-28-6.

PĚKNÝ, Tomáš. *Historie Židů v Čechách a na Moravě*. Praha, Sefer. 2001. ISBN 80-85924-33-1.

PODLEŠÁK, Jan. *Synagoga ve Čkyni*. 1.vyd. Čkyně: Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s., 2006. ISBN 80-239-6711-8.

PODLEŠÁK, Jan, STARÝ, Václav, ZLOCH, Jan. *Čkyně 1537-1987: Sborník k 450. výročí povýšení obce na městečko*. 1. vyd. Čkyně, 1987.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. *Financování měst, obcí a regionů – teorie a praxe*. Praha, Grada Publishing a.s., 2007. ISBN 978-80-247-2097-5.

STEJSKAL, Jan. *Ekonomika neziskové organizace*. Praha, Junák – svaz skautů a skautek ČR; Koalice nevládek Pardubicka, 2010. ISBN 978-80-86825-55-7.

STEJSKAL, Jan, KUVÍKOVÁ, Helena, MAŤÁKOVÁ, Kateřina. *Neziskové organizace – vybrané problémy ekonomiky se zaměřením na nestátní neziskové organizace*. Praha, Wolters Kluwer, 2012. ISBN 978-7357-973-9.

ŽEMLIČKA, Josef. *Čechy v době knížecí*. Praha, Nakladatelství Lidové noviny. 1997. ISBN 80-7106-196-4.

6.2 Internetové zdroje

BROMOVÁ, Jindra. Interiér hlavní modlitebny před rekonstrukcí [foto]. Čkyně 2014. In: *Synagoga ve Čkyni* [online]. [cit. 03.03.2023]. Dostupné z: http://www.synagoga-ckyne.cz/templates/synagoga/images/photogallery/large_photo/129_p1350512-1024-x-768.jpg

NIEBAUEROVÁ, Lucie. Historie židovského obyvatelstva v českých zemích. *PRAGUE CITY LINE – Poznej Prahu sám* [online]. (C) 2022 Prague City Line [cit. 14.10.2022]. Dostupné z: <http://www.praguecityline.cz/tematicke-trasy/zidovska-praha/historie-zidovskeho-obyvatelstva-v-ceskych-zemich>

SILOVSKÝ, Vladimír. Exteriér synagogy před rekonstrukcí [foto]. Čkyně 2014. In: *Synagoga ve Čkyni* [online]. [cit. 03.03.2023]. Dostupné z: http://www.synagoga-ckyne.cz/templates/synagoga/images/photogallery/large_photo/161_img_0895-1024-x-768.jpg

ŠTĚPKOVÁ, Tereza. BAR MICVA – BAT MICVA. *Institut Tereziánské iniciativy: holocaust.cz* [online]. 2011 [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: <https://www.holocaust.cz/zdroje/slovnicek-pojmu-z-judaismu/bar-micva--bat-micva/>

VOBECKÁ, Jana. Židé v Československém státě. In: *Demografie: ANALÝZA: Židovské obyvatelstvo v Čechách 1848–1939* [online]. © 2004-2014 Hůle Daniel, 2006 [cit. 25.10.2022]. Dostupné z: http://www.demografie.info/?cz_detail_clanku&artclID=369

ČSÚ. *Počet obyvatel – vybrané území – Čkyně*. [tabulka]. In: *Český statistický úřad* [online]. Praha, Český statistický úřad. [cit. 27.02.2023]. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=DEM14&z=T&f=TABULKA&katalog=33155&str=v109&u=v109_VUZE_MI_43_550167#w=

Everything To Know About a Jewish Cemetery – Star of David Memorial Chapels. *Home – Star of David Memorial Chapels* [online]. Copyright © 2022 [cit. 08.11.2022]. Dostupné z: <https://www.jewish-funeral-home.com/everything-to-know-about-a-jewish-cemetery/>

Federace židovských obcí v ČR. *Statistika. Federace židovských obcí v ČR.* www.fzo.cz [online]. Copyright © Copyright 2010 [cit. 17.01.2023]. Dostupné z: <https://www.fzo.cz/onas/statistika/>

Historie města: Vimperk. *Vimperk: Titulní stránka* [online]. [cit. 28.01.2023] Dostupné z: <https://www.vimperk.cz/historie-mesta/d-9571>

Hřbitov. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 27.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/hrbitov/>

Internetová jazyková příručka [online] (2008–2022). Praha: Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i. [cit. 03.12.2022]. Dostupné z: <https://prirucka.ujc.cas.cz/?slovo=fundraising>

Monitor Státní Pokladny [online]. Ministerstvo financí, 2023. [cit. 26.02.2023]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250384/prehled?rad=j&obdobi=1112>

Monitor Státní Pokladny [online]. Ministerstvo financí, 2023. [cit. 26.02.2023]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250384/prehled?rad=j&obdobi=1612>

Monitor Státní Pokladny [online]. Ministerstvo financí, 2023. [cit. 26.02.2023]. Dostupné z: <https://monitor.statnipokladna.cz/ucetni-jednotka/00250384/prehled?rad=j&obdobi=2112>

Obec Čkyně. *Účetní uzávěrka obce Čkyně 2013. Rozpočet obce, hospodaření obce, účetní uzávěrka – Obec – Obec Čkyně.* [online]. [cit. 02.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ckyne.cz/obec/rozpocet-obce-hospodareni-obce-ucetni-uzaverka/ucetni-uzaverka-obce-ckyne-2013.html>

Program záchrany architektonického dědictví | mkcr.cz. *Ministerstvo kultury České republiky* [online]. [cit. 31.01.2023]. Dostupné z: <https://www.mkcr.cz/program-zachrany-architektonickeho-dedictvi-cs-283>

Projekt obnovy. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 26.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/projekt-obnovy/>

Rozpočet obce, hospodaření obce, účetní uzávěrka – Obec – Obec Čkyně. *Úvodní stránka – Obec Čkyně* [online]. [cit. 23.02.2023]. Dostupné z: <https://www.ckyne.cz/obec/rozpocet-obce-hospodareni-obce-ucetni-uzaverka/>

Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni, o.p.s. *Výroční zpráva 2014.* Čkyně, 2015. [online]. Copyright © [cit. 26.01.2023]. Dostupné z: http://www.synagoga-ckyne.cz/templates/synagoga/data/19_vz_2014.pdf

Synagoga. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 28.01.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/synagoga/>

Veřejný rejstřík a sbírka listin. Úplný výpis z rejstříku obecně prospěšných společností [online]. © Ministerstvo spravedlnosti České republiky [cit. 24.01.2023]. Dostupné z: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=728887&typ=UPLNY>

Výroční zprávy. *Synagoga Čkyně* [online]. Copyright © Společnost pro obnovu synagogy ve Čkyni [cit. 02.02.2023]. Dostupné z: <http://www.synagoga-ckyne.cz/vyrocní-zpravy/>

7 Seznam obrázků, tabulek a grafů

7.1 Seznam obrázků

Obr. 1 – Interiér hlavní modlitebny před rekonstrukcí. Foto Jindra Bromová.	46
Obr. 2 – Interiér hlavní modlitebny po rekonstrukci. Foto autorka.	46
Obr. 3 – Exteriér synagogy před rekonstrukcí. Foto Vladimír Silovský.	47
Obr. 4 – Exteriér synagogy po rekonstrukci. Foto autorka.	47
Obr. 5 – Seznam posledních židovských obyvatel Čkyně. Foto autorka.	48
Obr. 6 – Židovský hřbitov ve Čkyni. Foto autorka.	48

7.2 Seznam tabulek

Tabulka 1 – Přehled finančních příspěvků od MK ČR.....	32
Tabulka 2 - Specifikace rozpočtu projektu Cíl 3	33

7.3 Seznam grafů

Graf. 1 - Příspěvky Společnosti pro obnovu synagogy ve Čkyni o.p.s. v tis. Kč.....	31
Graf. 2 - Počet obyvatel ve Čkyni během let 2011-2021.....	36
Graf. 3 - Příjmy, výdaje a saldo rozpočtu obce Čkyně v mil. Kč.....	37
Graf. 4 – Schválený rozpočet obce Čkyně 2016 srovnán se skutečností.....	38
Graf. 5 - Výdaje obce Čkyně na ochranu památek a péči o kult. dědictví v mil. Kč	39

Přílohy

Obr. 1 – Interiér hlavní modlitebny před rekonstrukcí. Foto Jindra Bromová.

Obr. 2 – Interiér hlavní modlitebny po rekonstrukci. Foto autorka.

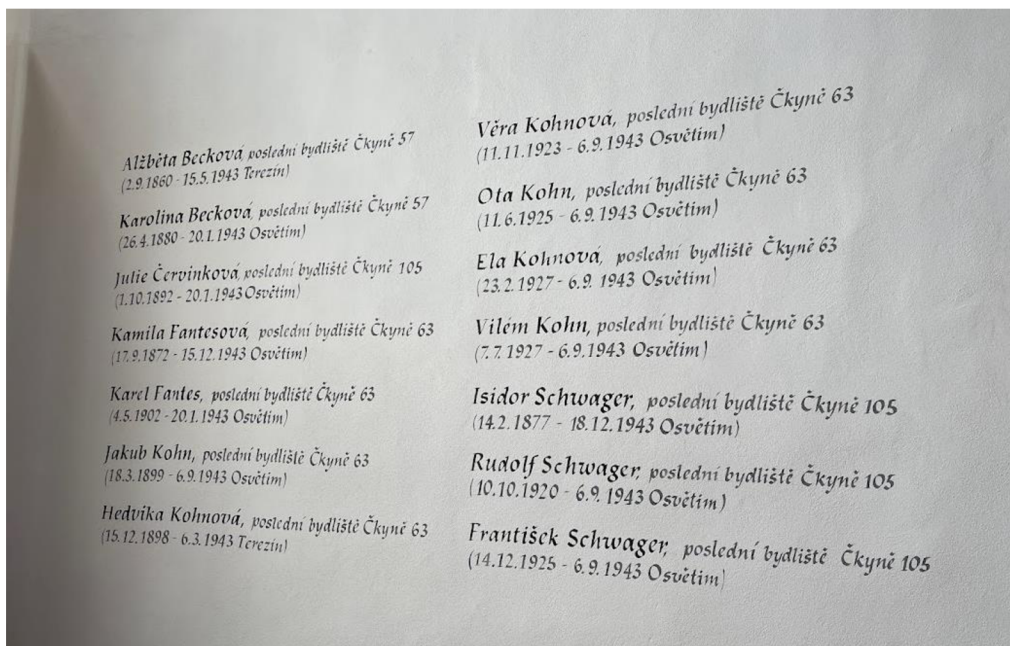
Obr. 3 – Exteriér synagogy před rekonstrukcí. Foto Vladimír Silovský.

Obr. 4 – Exteriér synagogy po rekonstrukci. Foto autorka.

Obr. 5 – Seznam posledních židovských obyvatel Čkyně. Foto autorka.

Obr. 6 – Židovský hřbitov ve Čkyni. Foto autorka.

